

Revision af indkomststatistikken for 2013

af

Jarl Quitzau

December 2014

Dokumentet er rettet i januar 2017. Selvstændige med negativ indkomst var blevet fordelt til andre socioøkonomiske grupper. Dette er nu rettet. Ændringen påvirker primært tabel 3 i dokumentet.

Danmarks Statistik
December 2014

Jarl Quitzau

Specialkonsulent
Velfærd
Direkte tf.: 39 17 35 94
E-mail: jaq@dst.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Revision af indkomststatistikken for 2013	4
2.	Revisionen af indkomststatistikken – hovedelementerne	5
3.	Formidlingsmæssige ændringer	7

1. Revision af indkomststatistikken for 2013

Til Danmarks Statistiks brugere

Revisionens hovedtræk Indkomststatistikken er revideret i forbindelse med udgivelsen af indkomsterne for 2013, som blev udgivet 16. december 2014. Revisionen af indkomststatistikken er delvist foretaget som følge af revisionen af nationalregnskabet i september 2014. Niveaue for lejeværdi af egen bolig falder, og ligesom i nationalregnskabet betragtes kirkeskat ikke længere som en skat, men som et frivilligt bidrag.

Herudover foretages en række andre ændringer i statistikken. Virksomhedsrenter flyttes fra renteindtægter og udgifter til overskud af selvstændig virksomhed og grøn check inkluderes i overførslerne.

Formidlingsmæssigt udskilles honorarerne fra overskud af selvstændig virksomhed, private pensioner udskilles fra de øvrige overførsler, og inddelingen af befolkningen i socioøkonomiske grupper justeres.

Ændringerne beskrives mere detaljeret efterfølgende afsnit. Tabel 1 viser revisionens effekt på gennemsnitsindkomsten på de mest anvendte indkomsttyper og de indkomsttyper, som påvirkes mest af revisionen.

Tabel 1 Effekt af revisionen på gennemsnitsindkomsten. 2012

	Efter revision	Før revision	Forskel	Forskel	
	1 000 kr.			pct.	
1	204,04	203,89	0,15	0,1	
2	288,68	292,17	-3,49	-1,2	
3	Erhvervsindkomst	199,89	204,15	-4,26	-2,1
3a	Løn	186,94	186,81	0,14	0,1
3b	Overskud	12,33	17,34	-5,01	-28,9
3c	Honorarer	0,62	-	-	-
4	Offentlige overførsler	59,93	59,04	0,89	1,5
5	Private pensioner	18,12	18,12	0,00	0,0
6	Renteindtægter	2,49	2,58	-0,09	-3,6
7	Øvrig formueindkomst	6,64	6,69	-0,05	-0,8
8	Anden Personlig indkomst	1,63	1,60	0,03	1,8
9	Lejeværdi af egen bolig	23,05	25,23	-2,19	-8,7
10	Renteudgifter	15,94	20,48	-4,54	-22,2
11	Skat mv.	91,08	92,35	-1,27	-1,4

Effekt på indkomstfordeling

Revisionen betyder, at niveauet for den målte indkomstulighed falder i 2012. Her er opgjort ginikoefficienten samt risiko for fattigdom, målt som andelen af befolkningen, der har under hhv. 50 og 60 pct. af medianindkomsten før og efter revisionen.

Tabel 2 Effekt af revisionen på indkomstfordelingen. 2012

Ulighedsmål	Efter revisionen	Før revisionen	Forskel
	----- gini-point -----		
Gini	27,37	27,69	0,32
	----- pct. af befolkningen -----		
Risiko for fattigdom 50 pct.	7,03	7,21	0,18
Risiko for fattigdom 60 pct.	11,98	12,33	0,35

Tidsperiode I første omgang er revisionen gennemført for årene fra og med 2010. I løbet af 2015 er det planen at føre revisionen tilbage til 1987 i det omfang, datagrundlaget er tilstrækkeligt.

2. Revisionen af indkomststatistikken – hovedelementerne

Lejeværdi af egen bolig justeres ned

Revisionen af nationalregnskabet indebærer et niveauskifte på boligbenyttelsen, som giver anledning til et mindre fald på 2.200 kr. i gennemsnit pr. person over 14 år i 2012. Dette svarer til et fald på 9 pct. i den samlede lejeværdi af egen bolig.

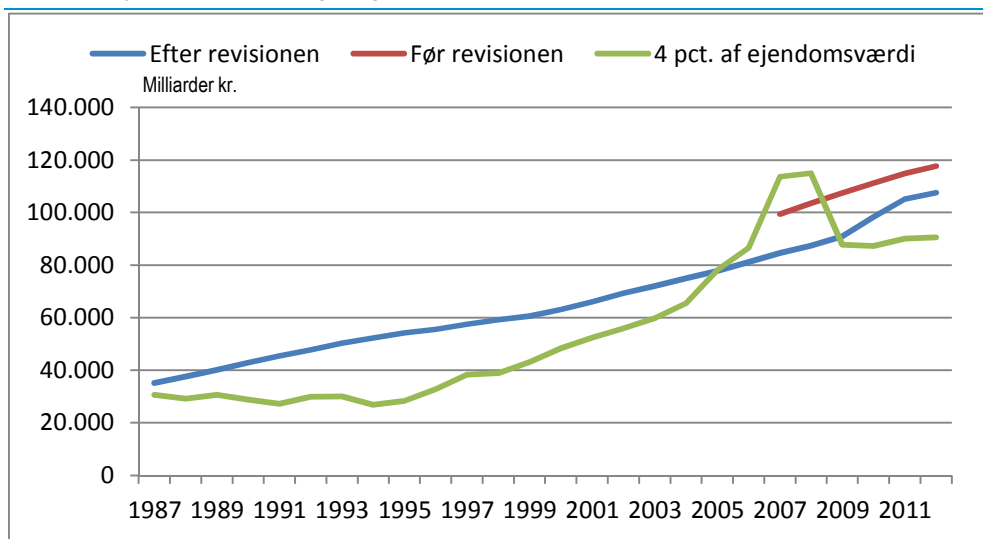
Denne ændring påvirker også den gennemsnitlige disponible indkomst negativt med 2.200 kr. i 2012. Da personer med ejerboliger oftere har en høj indkomst, bevirker denne ændring også, at den målte ulighed vil blive en anelse mindre.

Lejeværdi er et beløb, som tillægges boligejernes indkomst, for at man kan sammenligne deres disponible indkomst med den disponible indkomst for en lejer.

Overordnet findes to tilgange til måling af lejeværdi. Enten kan man benytte en kapitalbetragtning, hvor beløbet, som tillægges boligejerens indkomst, er den forrentning, en boligejer ville kunne opnå, såfremt personen solgte sin bolig og investerede pengene. En variation af denne metode blev anvendt i indkomststatistikken frem til 2007, hvor man antog en fast årlig forrentning på 4 pct. af Skats ejendoms-vurdering.

Alternativt kan lejeværdien opgøres ved at vurdere, hvad en bolig ville koste i årlig husleje, hvis den skulle have været lejet i stedet for at være ejet. Danmarks Statistik har fra 2007 anvendt en variant af denne metode, hvor den samlede værdi for boligbenyttelse hentes i nationalregnskabet og efterfølgende deles ud på boligejerne efter Skats vurdering af boligerne.

Figur 1 Niveau for lejeværdi ved forskellige opgørelsesmetoder

Kirkeskatten betragtes ikke længere som en skat

Kirkeskatten vil – ligesom i det nye nationalregnskab – blive betragtet som en frivillig indbetaling til staten og derfor ikke længere indgå i statistikken som en skat. Dermed vil den heller ikke indgå i beregningen af den disponible indkomst.

Ændringen giver et fald for indkomsttypen *skat mv.*, som udgøres af personskatter inkl. arbejdsmarkedsbidrag og ejendomsværdiskatten, på 1.300 kr. pr. person over 14 år. Den gennemsnitlige disponible indkomst måles således også 1.300 kr. højere som følge af denne ændring. Denne ændring formodes ikke have mærkbar effekt ved måling af uligheden.

Virksomhedsrenter flyttes til overskud af egen virksomhed

Formueindkomster og udgifter, som vedrører selvstændig virksomhed, hvoraf renteudgifterne er dominerende, flyttes til overskud af selvstændig virksomhed. De har indtil nu været en del af formueindkomstkomponenterne, herunder renteindtægter og udgifter.

Da den største post i formueindkomsten vedr. selvstændig virksomhed er renteudgifter, betyder ændringen et fald i overskud af egen virksomhed på 4.400 kr. pr. person over 14 år og et tilsvarende fald i renteudgifterne. Den disponible indkomst og indkomstfordelingen er således upåvirket af denne ændring, mens indkomsten før skat, som er ekskl. renteudgifter, falder med 4.500 kr.

Denne ændring har også betydning for den socioøkonomiske inddeling. Her inddeles befolkningen i grupper efter deres aktivitet og hovedindkomstkilde. (Se afsnittet om ændringer i socioøkonomisk status).

Sygedagpenge

Arbejdsgiverbetalte sygedagpenge flyttes fra overførsler til løn.

Grøn check mv.

Den såkaldte grønne check, som blev indført i 2010, bliver en del af overførslerne og indgår nu i indkomsten før skat såvel som i den disponible indkomst. Den grønne check udgør i omegnen af 900 kr. pr. dansker over 14 år.

Indarbejdelsen af den grønne check i statistikken medfører, at uligheden måles lidt lavere.

Andre mindre ændringer Derudover er tilskud til fleksløn tilføjet restindkomsten, tilbagebetalt kontanthjælp indgår nu negativt i kontanthjælpen, og varmhjælp til folkepensionister er flyttet fra *midlertidige overførsler* til *folke- og førtidspension*.

Resultat af revisionen Revisionens samlede effekt på gennemsnitsindkomsten og indkomstfordelingen fremgår af tabel 1 og tabel 2 på de foregående sider.

3. Formidlingsmæssige ændringer

Ændringer i socioøkonomisk status Da den socioøkonomiske status oftest dannes ud fra hovedindkomstkilden, medfører de nævnte revisioner også, at nogle personer skifter socioøkonomisk gruppe.

Det lavere overskud af selvstændig virksomhed (efter at renteudgifter i forbindelse med virksomheden er fratrukket), betyder bl.a., at 7.886 personer med indkomst fra selvstændig virksomhed, som før blev kategoriseret som selvstændige, flytter til andre grupper.

De 12.100 personer, som i 2012 havde ledighedsydelse (og uddannelsesydelse fra 2013) som hovedindkomstkilde, flyttes fra gruppen *øvrige ude af erhverv* til kontanthjælpsmodtagere.

Studieaktive personer med en lønindkomst over grundbeløbet på lige under 60.000 kr. blev tidligere kategoriseret som lønmodtagere og ikke som studerende. Dette ændres, så det nu kun er studerende med mere end 950 arbejdstimer, som bliver lønmodtagere. Dette betyder, at gruppen af studerende vokser i 2012 med op imod 116.000 personer, der før var kategoriseret som lønmodtagere.

Endelig er det sikret, at alle beløbssatser, som anvendes til dannelsen af den socioøkonomiske status, nu korrigeres med prisudviklingen.

Tabel 3 Revisionens effekt på den socioøkonomiske status

Socio13	Socio02									
	Selvst.	Lønmodt.	Førtids-pens.	Folke-pens.	Efterløn	Konsthj.-modt.	Dagp.-modt.	Stud.	Børn	Øvrige
	kr.									
Selvstændige	173 800	893	37	1 021	60		49	33		443
Lønmodtagere	2 491	2 292 604	28	157	17	19	407	5		209
Førtidspensionister	279	8	245 140							2
Folkepensionister	2 879	31		1 009 545	3					10
Efterløn	169	10	2	17	110 966					
Kontanthjælpsmodt.	1 332	2 163	1 631	19		117 420	530	1 168		12 110
Dagpengemodt.	79	233			112	128	134 789	216		189
Studerende	330	115 791	9			15	66	458 105		
Børn									979 211	1
Øvrige ude af erhverv	327		45	86	4	49	3			287 687

Honorarer fra overskud af selvstændig virksomhed Honorarer, som tidligere indgik i overskud af selvstændig virksomhed udskilles, og kan nu præsenteres selvstændigt. De udgør omkring 600 kr. pr. dansker over 14 år.

Ejendomsskatter Både ejere og lejere betaler ejendomsskat (grundskyld). Ejere betaler direkte til Skat, mens andelshavernes og lejernes ejendomsskat opkræves gennem huslejen. Ejendomsskatter på boliger for både ejere og lejere er tilføjet statistikken.

For lejere er ejendomsskatten imputeret. Den samlede ejendomsskat i en lejeejendom er fordelt ud på de enkelte leje- og andelsboliger efter kvadratmetertallet og herefter fordelt ligeligt mellem de voksne beboere i lejligheden.

Ejendomsskatten er fortsat ikke fratrukket den disponible indkomst.

Private pensioner Overførselsindkomst vil fremadrettet blive konsekvent delt i *offentlige overførsler* og *private pensioner*. De offentlige overførsler er inkl. arbejdsløshedsdagpenge og efterløn, som er delvist bidragsfinansierede og inkluderer herudover:

- Øvrige dagpenge fra A-kasser
- Kontanthjælp
- Aktiverings, ledigheds- og revalideringsydelse mv.
- Fleksydelse
- Syge og barselsdagpenge, ekskl. refusion til arbejdsgiver
- Boligstøtte
- Børnefamilieydelse
- Statens Uddannelsesstøtte
- Grøn check
- Folke- og førtidspension mv.

De *private pensionsudbetalinger* er afgrænset til at omfatte:

- Tjenestemandspension
- ATP
- Ratepensioner og livsvarige pensioner fra arbejdsmarkeds- og private pensionsordninger.

Tidligere har både offentlige overførsler og private pensioner været en del af kategorien *overførsler i alt* i Danmarks Statistiks publikationer.